

Federația Națională a Agricultorilor din Moldova

Monitorizarea pieței angro de legume din Moldova în luna iunie 2010

**Chișinău
iunie 2010**

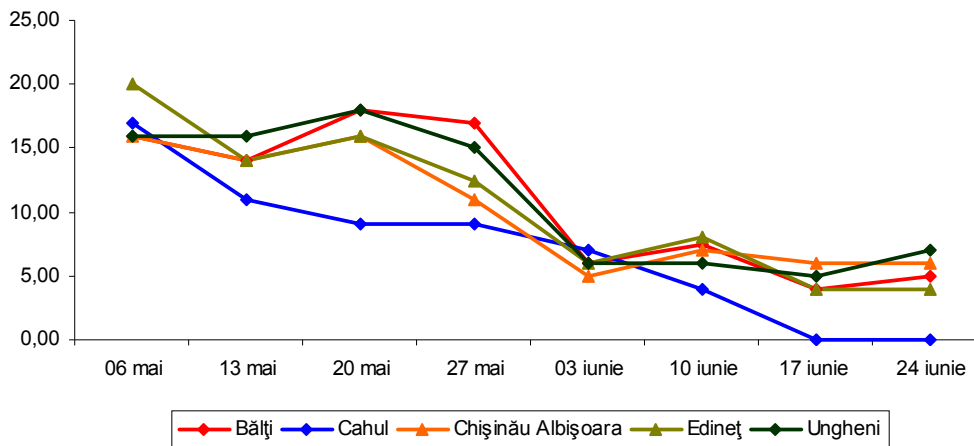
Castraveți și roșii

Cantitățile comercializate de legume și fructe în stare proaspătă au înregistrat o evoluție semnificativă în perioada de referință. Fructele și legumele din recolta anului curent au inundat piața satisfăcând deplin cererea. Cantitățile mari de producție expusă spre comercializare au cauzat și o descreștere a prețurilor.

Potrivit experților AGROinform pe piață sunt comercializați doar castraveți și roșii de seră, producția de câmp în perioada de referință nu a fost propusă spre comercializare. Odată cu apariția roșiilor de seră și castraveților în cantități tot mai mari, comercializarea acestora are loc deja pe toate piețele monitorizate de către experții AGROinform.

Preponderent castraveții au fost expuși spre comercializare de către producători. Producția de castraveți a fost exclusiv de origine autohtonă, preponderent din sud-estul țării. Și-au expus producția în cantități mai mici și producătorii din nordul și sudul țării. Castraveții comercializați au fost numai de lungimea 9 - 12 cm, ambalați preponderent în lăzi de carton a câte 16 – 18 kg.

Evoluția prețurilor angro la castraveți

În luna iunie prețurile medii la castraveți au înregistrat o diminuare semnificativă, pe unele piețe chiar mai mult de 65 %. Aceasta diminuare s-a produs din cauza ofertei mari și este caracteristică acestei perioade. Prețul maxim de comercializare a înregistrat 8,00 lei/kg. Cel mai mic preț a fost atestat la piața monitorizată din Chișinău în ultima săptămână a perioadei de referință de circa 3,00 lei/kg. Comparativ cu luna iunie a anului trecut prețul mediu a înregistrat scăderi în limitele 2,17-20,33 % în dependență de piață.

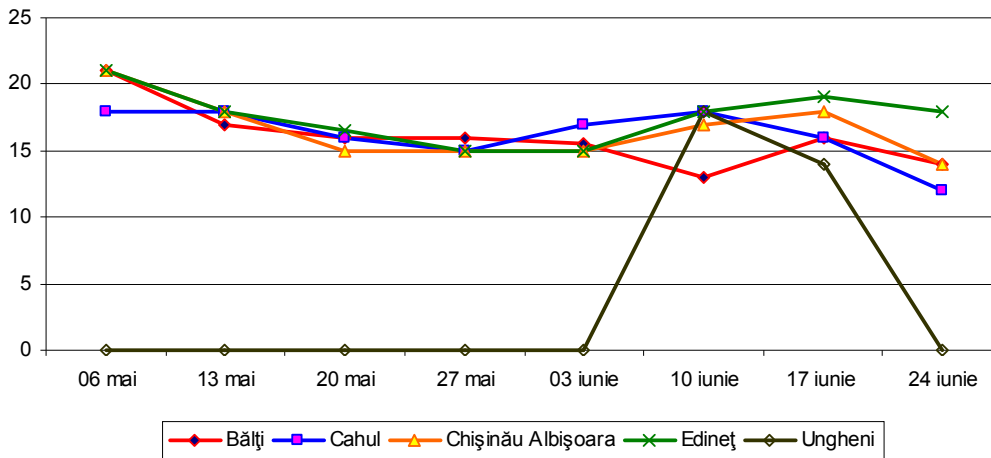
Pe piața din Rusia (Moscova), castraveții au fost comercializați cu un preț mediu de 29,00 RUB/kg (11,89 lei/kg), pe piața din Polonia (Bronishe) 0,48 EUR/kg (7,59 lei/kg). Pe piețele monitorizate din Ucraina castraveții au fost comercializați cu un preț mediu de 2,21 UAH/kg (3,60 lei/kg) în Copani și în Lvov cu 2,53 UAH/kg (4,13 lei/kg).

Roșiile de seră pe parcursul întregii perioade de referință au fost comercializate în cantități mari. Producția a fost preponderent de origine autohtonă, cel mai des roșiile de seră au fost comercializate de către producătorii din Dubăsarii Vechi sau de către intermediari care se aprovizionau cu producție din această localitate.

Roșiile de seră autohtone aveau un preț mai mare cu 2,00-4,00 lei/kg decât producția de import. Cota parte din piață care le revine roșiilor importate din Turcia, Siria și România a fost de circa 30-40 %. Deseori produsele importate din România și Ucraina se comercializa ca producție autohtonă, grație faptului că roșiile autohtone sunt mai întrebate. Roșiile de seră importate din Turcia sunt de marca Bimpex, ambalate în lădițe a câte 5-8 kg. Producția autohtonă și cea din România și Ucraina este ambalate în cutii de carton mai mari, a câte 15-18 kg.

Dacă la castraveți prețurile medii au cunoscut o diminuare mai mare de 50 %, atunci la roșiile de seră situația este mai stabilă. Cea mai mare fluctuație a fost înregistrată la piața monitorizată din Bălți, unde prețul mediu a suferit o diminuare de circa 13-14 %. Pe celelalte piețe aceasta micșorare a fost cuprinsă între 0,74 % și 7,25 %. Conform experților AGROinform cel mai mare preț de comercializare a fost înregistrat la piețele monitorizate din Cahul și Chișinău, de circa 22,00 lei/kg.

Evoluția prețurilor angro la roșiile de seră

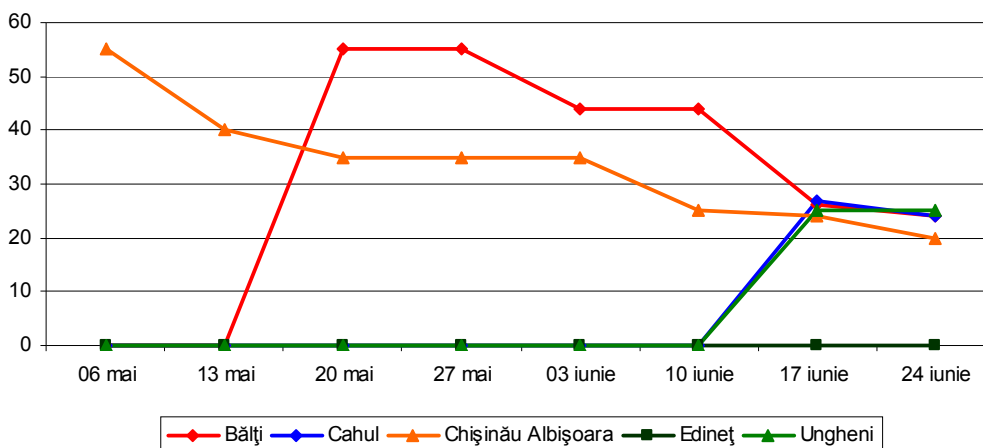
În Ucraina (Lvov) roșiile au fost comercializate cu un preț mediu de 12,71 UAH/kg (20,71 lei/kg) și în Copani cu 12,37 UAH/kg (20,17 lei/kg). Roșiile de seră, în Polonia (Bronishe) au fost comercializate la un preț mediu de 0,93 EUR/kg (14,64 lei/kg), înregistrând la fel o mică diminuare față de perioada de referință precedentă.

În perioada apropiată producția de import va fi înlăturată de pe piață, deoarece cantitățile de producție autohtonă sunt tot mai mari. Prețurile la roșii vor înregistra o micșorare la fel cum a fost atestată la castraveți.

Ardei dulci și vânăță

În perioada de referință, toate piețele angro monitorizate de experții AGROinform au expus spre comercializare atât producție de import (Turcia, Ucraina) cât și autohtonă (Dubăsari, Cahul, Criuleni). Comparativ cu luna mai cantitățile de ardei dulce și vinete s-au mărit, însă cererea consumatorului față de acest produs rămâne moderată, deoarece prețurile sunt încă destul de mari.

Evoluția prețului angro la ardei dulci

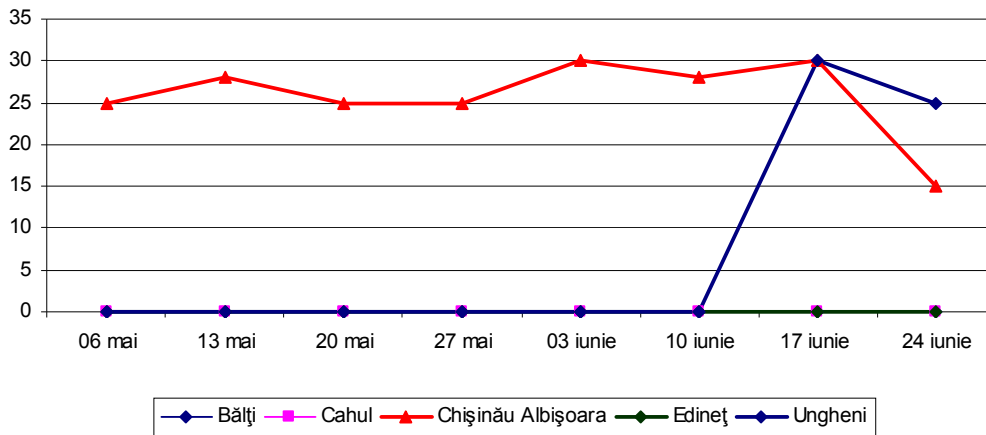
Ardeii dulci la începutul perioadei de referință, au fost comercializați preponderent de către intermediari, ca mai apoi, spre sfârșitul lunii producătorii să domine piața. În perioada analizată, cea mai ieftină piață pentru acest produs a fost piața din Chișinău.

Prețul maxim (55,00 lei/kg producție de import) din această perioadă a fost înregistrat la piața din Bălți la începutul lunii, iar cel mai mic preț (20,00 lei/kg producție autohtonă) a fost înregistrat la piața din Chișinău în a doua jumătate a lunii.

Comparativ cu luna precedentă prețul mediu la ardeii dulci a suferit schimbări esențiale, înregistrând descreșteri pe toate piețele.

Față de perioada analogică a anului trecut prețul mediu a suferit o majorare de circa 56,81% la piața din Bălți. Această majorare a prețurilor se datorează apariției pe piață mai târziu a producției autohtone.

Evoluția pretului angro la vinete

În perioada de referință pe piața din Chișinău au predominat vinetele de import din Turcia și România. Producția autohtonă a ocupat un segment de piață foarte mic. Iar la piața din Ungheni vinetele au fost comercializate doar de producătorii din regiune, în a doua jumătate a lunii.

Prețul maxim (30,00 lei/kg) a fost înregistrat la piețele din Ungheni și Chișinău, iar cel minim la piața din Chișinău (15,00 lei/kg). Cererea consumatorului față de acest produs rămâne în continuare mică.

Comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut prețurile la vinete au înregistrat o creștere cu 28,75%. Aceasta se datorează faptului, că producătorii autohtoni întârzie cu livrarea pe piață în cantități mari a acestui produs.

Conform sursei de informare www.fresh-market.ru în luna iunie pe piața din Rusia ardeiul dulce de culoare roșie a fost comercializat la prețul de 93,75 RUB/kg (38,72 lei/kg), cel de culoare galbenă și oranj la prețul de 95,50 RUB/kg (39,44 lei/kg).

Pentru următoarea perioadă se prevede că ritmul de comercializare a ardeiului dulce și vinetei să fie în creștere. Prețurile vor înregistra o scădere semnificativă, deoarece producția autohtonă va ocupa segmentul de piață care-i aparține.

Varză

Cantitățile de varză, mai ales a verzei timpurii, comercializată în luna curentă pe piețele monitorizate, au crescut în comparație cu luna precedentă aproximativ de 2-3 ori.

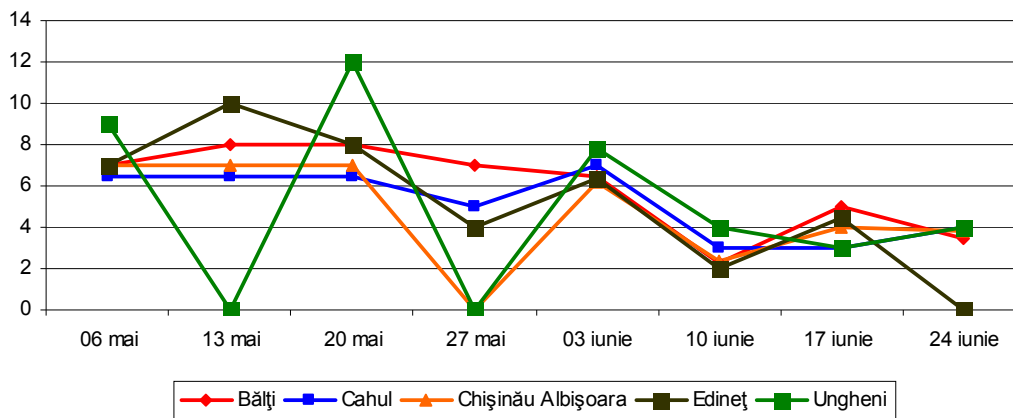
Potrivit experților AGROinform, în luna iunie 2010, varza a fost comercializată angro pe toate piețele monitorizate. Calitatea producției de varză timpurie este înaltă, se comercializează numai în stare proaspătă, este crescută de către producătorii locali și comercializată de către producători și intermediari. Numai la piața din Cahul pe toată perioada estimată varza timpurie a fost comercializată în exclusivitate de către producătorii din satele (Colibași, Vadul lui Isac, Tătărești). Pe parcursul lunii s-au activizat și producătorii de varză și din partea de nord, mai ales din raioanele Florești, Drochia,

Râșcani, Soroca, Edineț. Cele mai mari cantități de varză timpurie au fost în comercializare în prima jumătate a lunii, când preturindenii varza timpurie se recolta în masă. Din cauza condițiilor climaterice în a doua jumătate a lunii oferta a fost puțin în descreștere, iar spre sfârșit din nou a crescut.

În luna curentă s-au mărit cantitățile expuse în vânzare de varză conopidă, care a fost comercializată la piețele din Chișinău și Bălți în exclusivitate producția de origine locală. Varza de pechin și varza broccoli a fost comercializată numai la piața din Chișinău. Varza roșie a lipsit din comercializare la toate piețele agricole monitorizate.

Cel mai mic preț (2,00 lei/kg) cu care a fost comercializată varza timpurie a fost înregistrat la începutul lunii, iar cel mai mare (8,00 lei/kg) la mijloc de lună. După cum am fost informați de către producătorii verzei timpurii, la formarea prețului de comercializare a influențat creșterea bruscă a temperaturii aerului pe întreg teritoriul Moldovei și a ploilor abundente din ultima decadă a lunii.

Evoluția prețului angro la varza albă

Spre sfârșitul lunii, la piața din Chișinău, s-a înregistrat o descreștere a prețului mediu de comercializare a verzei de pechin. La piața din Bălți prețul conopidei a scăzut de la 15,00 lei/kg la începutul lunii până la 5,00 lei/kg, deoarece pe piețele locale tot mai mult a fost pusă în comercializare producția de origine autohtonă. Mari schimbări în evoluția prețului de comercializare a verzei broccoli pe parcursul lunii nu au intervenit. Față de aceeași perioadă a anului 2009 prețul acestui produs a înregistrat o majorare. Cele mai mari abateri au fost înregistrate pe piețele din Chișinău și Bălți, unde prețul s-a majorat cu 1,52 lei/kg și corespunzător 1,28 lei/kg, ca rezultat că în această perioadă a anului trecut piețele au fost supraîncărcate cu producție autohtonă.

Potrivit sursei de informație www.fresh-market.ru în luna iunie pe piețele angro din Polonia varza timpurie s-a comercializat la un preț mediu de 0,88 EURO/kg (13,72 lei/kg), aproximativ de 3,5 ori mai mare decât prețul mediu cu care a fost comercializată varza timpurie în Moldova, cauzat de ploile abundente din această perioadă în Polonia, când multe terenuri agricole au fost inundate. Pe piața din Rusia varza timpurie s-a comercializat cu prețul mediu de 18,50 RUB/kg (7,56 lei/kg), cu 10,25 RUB/kg (4,32 lei/kg) mai puțin față de luna precedentă.

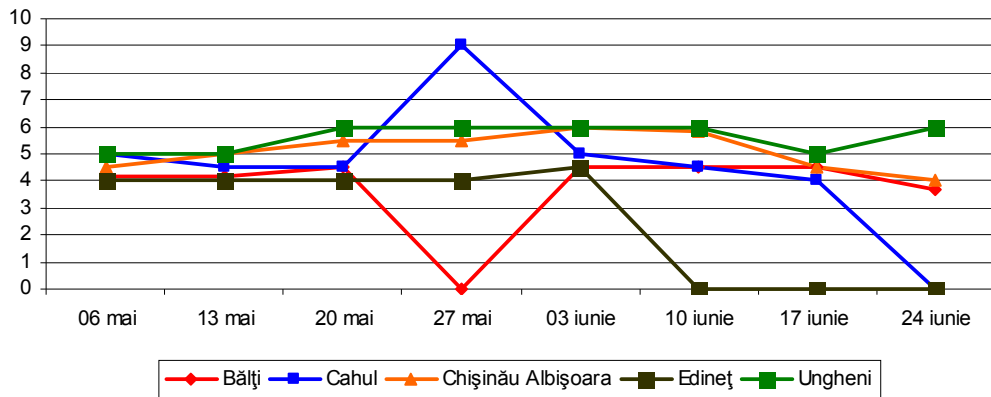
În următoarea perioadă se prognozează că piețele vor fi supraîncărcate cu varză timpurie. Prețul mediu va fi în descreștere. Aproximativ în a doua jumătate a lunii iulie vor crește ofertele de varză mijlocie.

Cartofi

În luna iunie cartoful din recolta anului trecut s-a comercializat mai puțin ca în perioada precedentă. Cantitățile oferite s-au redus din cauza epuizării rezervelor la producătorii autohtoni. Pe segmentul dat s-a comercializat în special producție de import din Polonia, Olanda, în special soiurile Romano, Aladin, Laura, Condor. Apar în cantități tot mai mari și cartofii timpurii autohtoni, care înlocuiesc atât importul de cartofi din recolta nouă, cât și producția din recolta anului trecut. Cele mai mari cantități de cartofi sau comercializat ca de obicei pe piețele din Chișinău și Bălți de unde intermediarii se aprovizionează în special cu cartofi de import și le comercializează pe celelalte piețe. Calitatea

cartofului comercializat este diferită în special cel din recolta anului trecut, pe când cel timpuriu este de o calitate înaltă.

Evoluția prețului angro la cartofi

În perioada de referință prețul la cartoful timpuriu a înregistrat oscilații însemnate. Prețul cartofului din recolta anului trecut a oscilat într-un interval de 3,70 – 6,00 lei/kg. Cele mai stabile și mai mici prețuri la cartofii vechi s-au înregistrat la Bălți, Cahul și Edineț, iar cele mai înalte la Ungheni. Comparativ cu luna mai prețului la cartofii vechi a înregistrat descreștere doar pe piața din Cahul (21,74%), iar la Edineț și Ungheni o creștere de 12,50% și 4,55% corespunzător. Pe piața din Bălți și Chișinău prețurile au rămas practic neschimbate. Dacă să facem comparație cu perioada analogică din anul trecut observăm că prețurile au fost în creștere doar pe piața din Cahul, pe când pe celelalte piețe au fost mai joase cu 8,00 – 26,24%.

Cartofii din recolta nouă în întregime au fost de origine autohtonă. Prețul a fost în scădere spre sfârșitul perioadei cu 5-22%.

Prețurile din Polonia au variat în intervalul de 0,37 – 0,56 EUR/kg (5,85 – 8,85 lei/kg), pe piața din Moscova 12,00 – 16,00 RUR (4,90 – 6,55 lei/kg).

În condițiile prielnice ale anului curent când se așteaptă o recoltă înaltă de producție autohtonă ne putem aștepta și mai departe la o scădere a prețului la cartofi.

Ceapă

Potrivit experților AGROinform în perioada de referință prețuri la ceapă au fost stabile. Oferta produsului pe piață era destul de mare. Ceapa a fost de calitate înaltă, cu un aspect comercial plăcut, ambalată în saci de plasă. Cererea la ceapă pe parcursul perioadei analizate a fost stabilă.

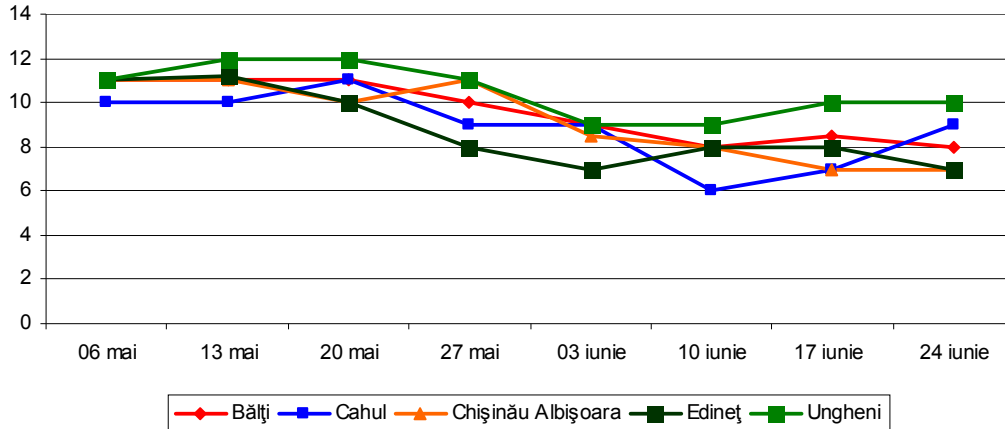
Comparativ cu luna mai vânzările sunt în descreștere. Din momentul apariției pe piață a cepei verzi cererea la ceapa uscată s-a micșorat. Prețurile la ceapa verde au deviat de la 15,00 lei/kg la piața angro din Chișinău la 5,00 lei/kg la piața similară din Bălți. Ceapa roșie și albă a fost comercializată numai pe piețele din Chișinău și Bălți în cantități mici.

Cel mai mic preț la ceapă a fost înregistrat pe piața din Edineț (7,00 lei/kg), iar cel mai mare preț – la piața din Ungheni (10,00 lei/kg).

Comparativ cu luna precedentă prețurile la ceapă au înregistrat o scădere de la 17,39% (piața din Ungheni) la 29,12% (piața din Chișinău). Analizând situația din luna similară a anului 2009, prețurile la ceapă au crescut considerabil. Cea mai mare creștere a fost înregistrată la piața din Cahul – 158%.

Volumul produsului de import pe piețele monitorizate rămâne a fi mare. Predomină ceapa din Egipt, Turcia, Olanda România, Polonia, care este comercializată de intermediari. Ultimele două săptămâni pe piață au apărut producători de ceapă cu producție proprie de calitate înaltă. Prețul e puțin mai mic ca la ceapa de import. Reieșind din suprafețele însămânțate cu ceapă pentru anul 2010 se aștepta o recoltă de producție înaltă care va influența nivelul prețului de comercializare.

Evoluția pretului angro la ceapa galbenă

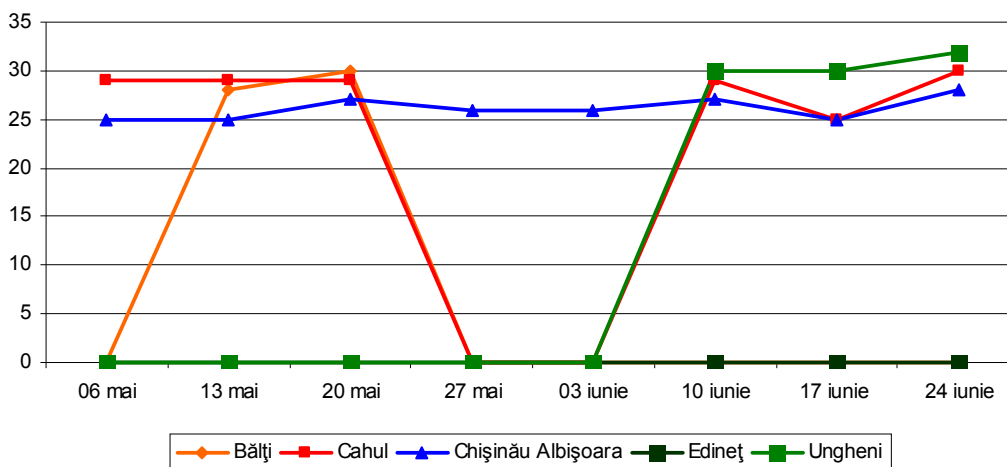

Pe piețele externe (Moscova, Polonia Ucraina), conform www.fresh-market.ru, prețurile la ceapă s-au stabilit. La Moscova prețul la ceapă s-a micșorat de la 21,00 RUB (8,82 lei/kg) la 20 RUB (8,40 lei/kg); în Ucraina (Livov) prețul a rămas la același nivel 7,50 UAH/kg (12,22 lei/kg); în Polonia (Bronishe) prețul s-a micșorat cu aproape de la 0,45 EUR/kg (7,11 lei/kg) la 0,39 EUR/kg (6,16 lei/kg). Polonia este unul din cei mai mari producători de ceapă din Europa. În anul 2007 Polonia a obținut locul III între țările Uniunii Europene după volumul de producere a cepei.

Ciuperci

Potrivit experților AGROinform în luna iunie ciupercile Sampinion au fost comercializate zilnic numai la piața din Chișinău și parțial la piețele din Ungheni și Cahul. La piața din Ungheni se vindeau ciuperci importate din România. La Chișinău ciupercile comercializate erau de origine autohtonă, produse în Peresecina, Chișinău și Călărași. Produsul a fost de calitate bună, ambalat în cutii de plastic. Oferta de ciuperci pe piață a fost mică, respectiv și prețul puțin a crescut. Cel mai mare preț a fost înregistrat la piața din Ungheni (32,00 lei/kg), cel mai mic la piețele din Chișinău și Cahul (25,00 lei/kg).

Evoluția prețului angro la ciupercile Champinion

Păstrăvul s-a comercializat numai la piața din Chișinău și numai o zi. Ciupercile au fost de calitate buna, produse în Moldova.

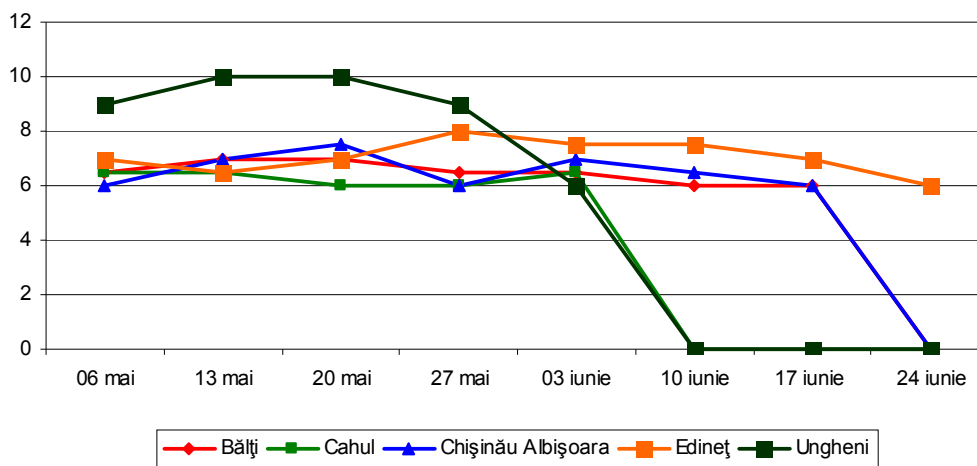
Pe piața din Polonia Păstrăvul a fost comercializat la preț de 2,84 EUR/kg (44,98 lei/kg), iar Sampinionul la prețul de 1.09 EUR/kg (17,26 lei/kg). Dacă în Moldova ciupercile Șampinion sunt mai scumpe decât Păstrăvul, pe piața din Polonia e invers - Păstrăvul este mai scump decât Șampinionul.

Rădăcinoase

În luna iunie morcovul din roada anului precedent a fost în vânzare pe toate piețele monitorizate de către experții AGROinform. Mai constant morcovul a fost comercializat pe toată perioada la piața din Edineț. La Bălți și Chișinău în ultima zi monitorizată morcovul a lipsit din comercializare angro, iar la Ungheni și Cahul morcovul a fost în vânzare numai în prima zi.

În luna iunie, comparativ cu luna mai curent, la toate piețele agricole s-a înregistrat o scădere a vânzărilor acestui produs, influențată în deosebi de minimalizarea rezervelor morcovului de import. Ca de obicei cele mai mari cantități de morcovi au fost comercializate la piețele angro din Bălți și Chișinău. Cele mai mari cantități au fost importate din Polonia și Olanda. Toată producția comercializată pe piețele monitorizate a fost vândută de către intermediari. Calitatea morcovului importat din Olanda a fost mai bună față de cel polonez și respectiv mai solicitat de către consumatori.

Evoluția prețului angro la morcov

Pe parcursul perioadei de referință prețul de comercializare a morcovului din roada anului precedent la majoritatea piețelor agricole, în afară de piața din Cahul, a înregistrat o scădere în comparație cu luna precedentă, care a variat între (1,69 și 31,25%).

Morcovul timpuriu a fost comercializat la toate piețele, în afară de piața de la Edineț. Cele mai mari cantități de producție comercializată pe piețele locale au fost importate din Olanda și Turcia. Calitatea morcovului importat cât și dimensiunile, calibrarea producției sunt la nivel. În cantități mai mici, numai la piețele din Chișinău și Ungheni, în a doua jumătate a lunii s-a comercializat morcov timpuriu de origine autohtonă, solicitat mult de către consumatori și comercializat la prețul maxim.

Cât privește morcovul timpuriu, cea mai mare abatere lunară în evoluția prețului mediu (31,25%) a fost înregistrată la piața din Ungheni, unde piața agricolă continuă să fie una din cele mai scumpe piețe, deoarece producția agricolă este solicitată mult de către consumatorii din partea opusă a râului Prut.

Comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut la Bălți și Chișinău s-a înregistrat o mică scădere a prețurilor într-un interval de 29,96 – 33,17%. Reducerea cantităților de morcov pe piața din Ungheni a influențat o mică creștere a prețului cu 3,12%.

Pe piața din Polonia, morcovul timpuriu a fost comercializat la prețul mediu de 0,58 EUR/kg (8,99 lei/kg), cu 1,05 lei/kg mai mare ca prețul minim cu care a fost vândut morcovul timpuriu în Moldova, cauzat de precipitațiile atmosferice din ultima perioadă în Polonia. Pe piața din Rusia morcovul timpuriu a fost comercializat la prețul mediu de 42,5 RUB/kg (17,43 lei/kg), datorită fluxului mare de morcov importat din mai multe țări europene.

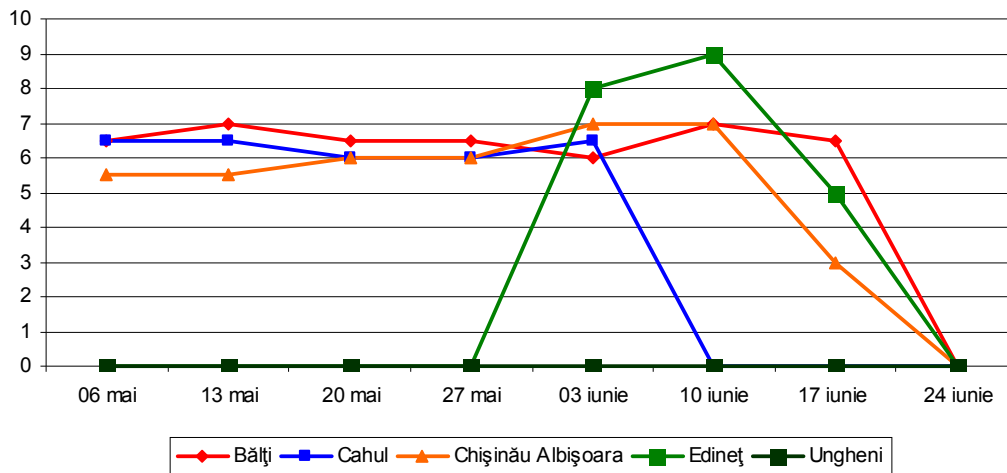
În următoarea perioadă se anticipă prezența tot mai mare a morcovului timpuriu de origine autohtonă, care va duce la stabilirea prețurilor.

Sfeclă de masă

În perioada de referință cantitatea sfeclei de masă din roada anului precedent comercializată pe piețele agricole a fost în descreștere considerabilă. Cele mai însemnate cantități de sfeclă roșie au fost comercializate la piețele din Chișinău, Bălți și Edineț. La Cahul sfecla roșie a fost în vânzare numai în prima zi, iar la Ungheni de mai multe luni ea se comercializează numai cu amănuntul. Toată producția comercializată a fost importată din Polonia și comercializată de către intermediari. Calitatea producției expusă pe piață a fost medie, de dimensiuni diferite. S-a vândut producție de formă cilindrică și rotundă, importată din Polonia, comercializată numai de către intermediari. Cererea a fost mică.

În comparație cu luna precedentă în creștere au fost cantitățile de sfeclă roșie timpurie. La Bălți toată producția a fost comercializată de către intermediari, în rest sfecla roșie timpurie a fost vândută de către producători. Toată producția comercializată a fost de origine autohtonă și crescută în raioanele centrale și de sud ale țării. Cei mai activi au fost pe piață crescătorii de sfeclă roșie timpurie din raioanele Ungheni, Criuleni, Anenii Noi, Cahul. Cele mai mari cantități de sfeclă roșie timpurie au fost comercializate în a doua jumătate a lunii. Calitatea producției și dimensiunile au fost medii. Cererea de asemenea medie.

Evoluția prețului la sfecla de masă

La piața din Polonia sfecla de masă timpurie a fost comercializată cu prețul mediu de 0,42 EUR (6,56 lei/kg), iar în Rusia - 36,25 RUB/kg (14,86 lei/kg).

În perioada următoare se anticipă o creștere a producției de sfeclă de masă timpurie de origine autohtonă, care va contribui la formarea prețului mediu. Comparativ cu perioada precedentă mari devieri în evoluția prețului de comercializare a sfeclei de masă nu vor interveni.